

C U P R I N S

Modulul I

LIMBA ȘI CREAȚIA LITERARĂ. INTERPRETAREA TEXTULUI ȘI FORMAREA CITITORULUI

- ▶ Istoria limbii: Originea limbii române. Etapele evoluției limbii literare 10
- ▶ Personalitatea literaturii și individualitatea creatoare..... 15
- ▶ Cititorul, spiritul critic și postmodernitatea..... 21
- ▶ Limba națională și limba literară. Domenii de funcționare
a limbii naționale și a limbii literare 28
- ▶ Proba competenței textuale: ESEUL..... 32
- Verifică-ți performanțele: expertul–opera–cititorul..... 36*

Modulul II

CITITORUL ȘI VORBITORUL DESPRE CREAȚIA PERSONALITĂȚII LITERARE

Unitatea didactică

1

MIHAI EMINESCU, un creator de valoare națională și universală

*Cugetătorii gîndesc spiritul lumii. Ei nu pot fi văzuți și
înțeleși decît de cei care pot să urce o clipă spre dînșii* 41

– Coordonate biobibliografice

- ▶ Poet cu sufletu-n lumină și gîndurile-n cer..... 43
 - Numai poetul..., o metaforă a demiurgiei artistice..... 43
 - Opera eminesciană, un spațiu liric al revelațiilor 46
 - Eu mă pregătesc să devin poet. *Cărțile*..... 47

▶ Natura sau spațiul cosmicizat al iubirii	50
– <i>Să fie sara-n asfințit</i> , un vis al iubirii	50
▶ Iubita, imagine a eternității	52
– <i>Din valurile vremii...</i> , o sublimare a iubitei.....	53
– <i>Cezara</i> sau iubirea ca univers compensativ	55
▶ Lumea-i așa cum este și ca dînsa sîntem noi	60
– <i>Geniu pustiu</i> , o expresie a titanismului romantic	61
▶ Timpul sau obsesia devenirii universului	66
– <i>Cu mîine zilele-ți adaogi...</i> , o viziune asupra trecerii	68
– <i>Scrisoarea I</i> , o insolită proiecție a temporalității.....	70
– <i>Odă (în metru antic)</i> , „chintesență elegiacă” a eminescianismului	76
▶ Redactarea textelor de diferite stiluri	80
▶ Crezul publicistului: <i>Am lucrat din convingere</i>	84
 Competența absolventului la examenul de bacalaureat	89
Verifică-ți performanțele: scriitorul–opera–cititorul	90

Unitatea didactică

2

MIHAIL SADOVEANU, un arhitect al ceremonialului narativ

<i>Scriitorul trebuie să fie într-un permanent contact cu viața, cu durerile și bucuriile ei</i>	93
– Coordonate biobibliografice	
▶ Creația lui Mihail Sadoveanu, expresie a sufletului românesc	97
– <i>Povestea cu privighetoarea</i> sau modul liric al percepției artistice	98
▶ Prezentarea orală a textelor elaborate	102
– <i>Baltagul</i> sau calea reinstituirii dreptății	105
– <i>Zodia Cancerului</i> , o alegorie despre timp, dragoste și puterea politică.....	115
 Competența absolventului la examenul de bacalaureat	127
Verifică-ți performanțele: scriitorul–opera–cititorul	130

LUCIAN BLAGA sau *nebănuitele trepte* ale cunoașterii

<i>Creația răscumpără toate suferințele</i>	133
– Coordonate biobibliografice	
▶ Poezia este un veșmînt în care ne îmbrăcăm iubirea și moartea (sinteză)	138
▶ Elemente de analiză stilistică a textului	140
▶ Eu am crescut hrănit de taina lumii	143
– Poetul este singura ființă care își poartă inima în afară de sine: <i>Autoportret</i> ...	144
– <i>Vreau să joc!</i> , o formă a ludicului programatic	146
– <i>Liniște</i> sau misterul cunoașterii luciferice	148
▶ Dorul, o stare transorizontică	150
– <i>Dorul-dor; Dorul</i>	150
▶ Eu cred că veșnicia s-a născut la sat	152
– <i>Sufletul satului; Satul minunilor</i>	152
▶ Lumea sub semnul profanului: <i>Paradis în destrămare</i>	154
▶ Sub un cer de vrajă	156
– Drama poetică <i>Meșterul Manole</i> . Sugestii pentru o lectură independentă	156
▶ Metafora revelatorie sau misterele creației	158
▶ Filozofia este o știință a întrebărilor (sinteză)	162
▶ Limbajul mass-mediei în actualitate	165
 Competența absolventului la examenul de bacalaureat	170
<i>Verifică-ți performanțele: scriitorul–opera–cititorul</i>	172

ION DRUȚĂ sau *toiagul păstoriei*

<i>Duc vorba în lume așa cum îmi vine:</i> <i>cu rădăcini, cu ramuri, cu frunze cu tot</i>	175
– Coordonate biobibliografice	

▶ Vocația explorării matricei existențiale	177
– <i>Horodiște</i> sau spațiul devenirii	177
▶ Viața ca un zbucium creator	181
– <i>Sania</i> sau himera creativității	181
▶ Și peste tot – frunze galbene, frunze de jale, frunze de dor...	186
– <i>Frunze de dor</i> sau iluziile dragostei	186
▶ Credința e copacul ce freamătă pururea în sufletul omului	195
– <i>Biserica albă</i> sau aspirația către înalt	195
– Albul aici nu e atît o culoare, cît un destin	200
▶ Competența de informare și documentare: utilizarea dicționarilor și a INTERNETULUI	204
▶ Cîntecul de tinerețe, cîntecul de mai tîrziu, cîntecul de dincolo de toate...	208
– <i>Doina</i> sau esența sensibilității naționale	208
▶ Eseul Mozart la sfîrșitul verii sau lecțiile sacrului	217
 Competența absolventului la examenul de bacalaureat	222
Verifică-ți performanțele: scriitorul–opera–cititorul	224

Unitatea didactică

5

GRIGORE VIERU sau *numele tău*, poezie

<i>Șlefuirea cuvîntului, desăvîrșirea metaforei, adîncirea și limpezirea ideii poetice nu au capăt în timp</i>	227
– Coordonate biobibliografice	
▶ Poetul candorii și al copilăriei	230
– Copilul ca <i>homo ludens</i> sau logica jocului.....	232
▶ Cîntărețul valorilor fundamentale: Limba română, Mama, Dragostea, Creația	234
▶ Moștenitorul lui Mateevici	234
– <i>În limba ta; Pentru ea</i>	

▶ Radicali internaționali în sisteme terminologice. Limbajul informatic și al mediilor electronice.....	238
▶ Cea mai frumoasă carte din lume este o mamă.....	242
– <i>Făptura mamei; Tu ești un geniu; A căzut cerul din ochii tăi...</i>	
▶ Am văzut, am întâlnit lumina dragostei.....	249
– <i>Leac divin; Valul, frunza; Blestem de dragoste; Brațele mele; Pădure, verde pădure</i>	
▶ Literatura este o metaforă din care te hrănești ca din pîine.....	262
– <i>Metafora; Harpa</i>	
 Competența absolventului la examenul de bacalaureat.....	269
<i>Verifică-ți performanțele: scriitorul–opera–cititorul</i>	270

Unitatea didactică

6

MARIN SORESCU sau despre ironia mîntuitoare

<i>Cu mine se întîmplă ceva: o viață de om</i>	273
– Coordonate biobibliografice	
▶ Poetica regîndirii misterelor	274
– <i>Am legat...</i> , o poezie a bucuriei și a durerii.....	277
– <i>Sincronizare</i> , o viziune ironică asupra umanului	279
– <i>Semne</i> sau despre fețele ludicului.....	281
– <i>Cu toate pînzele...</i> în marea iubirii	283
– <i>Iona</i> sau redescoperirea propriului eu	285
– <i>Viziunea vizuinii</i> sau despre dimensiunea intertextuală a literaturii	289
 Competența absolventului la examenul de bacalaureat.....	299
<i>Verifică-ți performanțele: scriitorul–opera–cititorul</i>	300

Popas în cîmpul actualității literare

MIRCEA CĂRTĂRESCU sau recuperarea postmodernă a tradiției

– <i>Cîteva cuvinte despre Ioana</i> sau o ilustrare a biografismului poetic	304
– <i>Garofița</i> , o lectură parodică a tradiției literare	306